

SPECIAL ATTENTION: Mr. Wagner

K
June 19
XIII-1223/E

HUNGARY

YOUTH /3500/
Organizations /3506/

THE "PIONEER" MOVEMENT.

SOURCE SALZBURG: A 31-year-old teacher of gymnastics at a BUDAPEST High School.

DATE OF OBSERVATION: To November 1955.

ENGLISH SUMMARY: The structure of the Hungarian Pioneer Movement exactly follows the Soviet pattern. District headquarters are subordinated to the Party, Pioneer group-leaders at schools are appointed by the respective Pioneer District headquarters. Relations between the Pioneers and the school management have recently improved because of the increased participation of the teaching staff in Pioneer activities. The students themselves "elect" their respective leaders in that they approve, by show of hands, the motion put to the vote by the leaders. Meetings are unpopular with the children as political and pedagogic problems fail to attract the students' interest; uniforms are equally disliked. Obligatory membership in Pioneer groups is imposed upon all students between 10 and 14. Strongholds of Pioneer activity are the so-called Pioneer Homes - in BUDAPEST there is one in each district - where the youth can participate in various sports and plays. The equipment leaves much to be desired, indeed, because the sponsoring enterprises frequently donate only things they themselves cannot use any longer. By far the most popular and frequented are the circles specializing in culture, sports, crafts, etc. It seems that, finally, the Regime correctly perceived a child's natural taste, because the circles are intensively furthered, and pedagogues are now being appointed as leaders; they receive a modest remuneration. The more important duties of a Pioneer include participation at various Party parades and collection of scrap. There are, indeed, summer camps for the Pioneers but, owing to lack of funds, hardly more than five per cent of the members are able to profit by them. The camps are well equipped, and offer good food and recreation. The Pioneers have to undergo pre-military training. Leaders of all ranks are held responsible for keeping away from church as many children as possible. Recently, more consideration is given to the child's natural inclinations, and the Pioneer

/more/

movement is therefore gaining popularity. This problem deserves attention as it shows that the Regime is beginning to employ more subtle methods in its endeavors to win over the youngsters, and educate them along the Communist line.

EVALUATION COMMENT: This report is consistent with ample information available in our files on the "Pioneer" movement. It very well describes its organization and clearly points out the real background of this Communist-inspired and operated movement which endeavors to place the youth between 10 and 14 years under the influence of the Marxist-Leninist ideology.

The subtle Communist educational methods are very well outlined and the reader obtains a clear view of the true meaning of the general slogans published about the "Pioneer" movement in the Regime press.

For more material on this subject please see the September 28 1954 issue of "Szabad Ifjúság" which published the regulations concerning "Pioneer" units. VIENNA Item No. 11489/55 describes the experiences of a girl "Pioneer," MUNICH/B Item No. 4692/55 the "initiation ceremony" of "Pioneers," MUNICH Item Nos. 5321 and 5755/54 the "Pioneer" movement in an ESZTERGOM school and LONDON Item No. 2720/53 the details of a scrap collecting campaign carried out by "Pioneers."

x x x

Az Uttörő Mozgalom szervezeti felépítése.

Structure of the Pioneer Movement.

Az "Uttörő Mozgalmat" teljesen az orosz pionírmozgalom alapján szervezték meg. A mozgalom a MDP központi irányítása alatt áll. Ez utasítja a DISZ-központot, mely alá tartoznak aztán a "Kerületi Uttörőházak" mint területi egységek. Ezek BUDAPESTen minden közigazgatási kerületben léteznek. A vidéki szervezet hasonlóan van felépítve, az ottani viszonyoknak megfelelően.

A "Kerületi Uttörőházak" tartják aztán fent az érintkezést az egyes iskolák uttörő csapataival.

Az Uttörő Mozgalomba tartoznak az iskolás gyermekek 10-től 14 éves korig. 14 év után automatikusan átkerülnek a DISZ-be, mely az ifjúságot aztán a párttagságra készíti elő.

/more/

Az Uttörő Mozgalom ujabban messzemenően figyelembe veszi az ifjúság kulturális, művészi, valamint sport és játék iránti érdeklődését s azzal, hogy lehetőséget nyújt ezen érdeklődés kielégítésére, nagy mértékben növeli a kedvet az uttörő munkában való részvételre. A politikai nevelés, irányítás ebben a korban még elég óvatosan, mondhatni leplezve történik, hatása azonban semmi esetre sem lebecsülendő.

A kerületi Uttörőházak élén egy-egy Uttörő Vezető és egy gondnok áll. Utóbbi a gazdasági ügyeket intézi. Az Uttörőházak vezetőinek kiválogatásánál nem pedagógia, hanem kizárólag politikai szempontok voltak az irányadók, azért a mozgalom munkája sok kárt szenvedett azáltal, hogy hozzá nem értő egyének - nem egyszer erkölcsileg is züllött személyek - irányították.

Az iskolai Uttörő Csapat vezetőjét a tanári testület tagjai közül az Uttörőházak vezetője jelöli ki. Általában a tanszemélyzet tagjai nem nagy igyekezetet mutattak ez iránt a megtiszteltetés iránt. Nemcsak politikai szempontok tartották vissza őket, hanem az is, hogy a többletmunkáért nem járt külön díjazás.

Időközben azonban a Párt is felismerte, hogy ezzel a módszerrel nem jut előre, s ezért különböző kedvezmények léptettek életbe az Uttörő Csapatok vezetői számára. A legfontosabb ezek közül, hogy az Uttörő Csapat vezetője 1955 szeptember óta csak fél óraszámot köteles leadni, tehát marad ideje az uttörőmunkára, más szóval, az állam fizeti az Uttörő Csapat érdekében kifejtett munkát.

Az iskola és az Uttörő Csapat.

School and the Pioneer Movement.

Az iskola és az Uttörő Mozgalom közötti viszony nem mondható jónak. Oka ennek az, hogy a Kerületi Uttörőházak az iskolai szervezettől teljesen függetlenül működnek, annak szempontjait figyelembe nem veszik, az igazgató és a tanári kar meghallgatása nélkül intézkednek az ifjúsággal, sőt a tanári testület tagjaival is.

Az iskolai oktatás felsőbb szerveinek, az Oktatási Minisztériumnak, a Fővárosi Tanács központi oktatási osztályának, a kerületi oktatási osztálynak, semmi beleszólásuk nincs az Uttörők munkájába. Az ifjúság irányítását az Uttörő Mozgalom a mindenható Párt támogatása mellett intézi. Súlyosbíttja a helyzetet, hogy a Kerületi Uttörőházak vezetője - legalábbis a közelmúltig - majdnem mindig magasabb végzettség nélküli, félművelt pártfunkcionárius, aki az iskola igazgatóival legtöbb esetben személyi ellentétben is áll.

1955 nyarán ugylátszik elhatározták a Pártban az Uttörő Mozgalom fokozottabb támogatását és kiépítését. 1955 szeptemberében a Csillebércei Uttörőtáborban négyhetes csoportvezetői tanfolyamot tartottak az oda kivезényelt jövendőbeli csapatvezetők részére. A kiszemelt vezetők erre a célra tanulmányi szabadságot kaptak, helyettesítésükről az iskola volt köteles gondoskodni. A tanfolyam célja az Uttörő csapatvezetők kiképzése, az irányítás egységesítése, a politikai nevelés irányelveinek lefektetése s nem utolsó sorban az alaki kiképzés /katonai előképzés/ intenzívebbé tétele voltak.

1955 óta mind jobban felismerhető az a tendencia, hogy az Uttörő csapat vezetőjévé nemcsak valóban képzett pedagógust, hanem az ifjúság körében közkedvelt személyt is állítsanak. A tisztán politikailag megbízható tanárok nem tudnak - kevés kivételtől eltekintve - a gyerekek lelkehez közel férközni, mert a tanár és diák közti távolságot áthidalni, a gyerekek barátjává, vagy ahogy az Uttörő mozgalomban használtak szép magyar szóval mondják, "pajtás"-ává válni, kevesen tudtak. A párttól odavezényelt iskolán kívüli vezetők viszont legtöbb esetben semmit sem értettek a gyerekeveléshez, pedagógiához, s vagy a gyerekekkel fraternizáló sihederek voltak, vagy hamisan értelmezett "tekintélyük" védelmében porosz kaszárnya-stilust vezettek be az Uttörő csapatnál. Az elmúlt években u.i. divat volt, hogy a különböző hivatalokban a szakmai utánpótlás érkezése során elbocsájtásra került "gyors-talpaló" tanfolyamokon kiképzett elemeket olymódon kísérelték meg elhelyezni, hogy - többek közt - Uttörő csapatvezetőkké tették meg őket. Mivel ebben az időben a tanárok, mint már említettük, amugysem igyekeztek Uttörő vezetővé válni, az igazgatók örömmel vették át a jelentkezőket - kiket amugyis a Párt, vagy valamely szerve, támogatott, s tették meg őket csapatvezetőknek. A fent már vázolt eredmény azonban ezt a kísérletet is kudarcba fullasztotta.

A legújabb - az 1955 őszén elkezdett - irány az, hogy most lehetőleg a tornatanárokat bizzák meg az Uttörő csapat vezetésével. Ennek oka abban keresendő, hogy a tornatanár legtöbb esetben közkedvelt a gyerekek előtt - mert minden egészséges gyerek előtt kedves tárgyat tanít, - ugyanakkor azonban pedagógiailag képzett személy, aki tudja irányítani a gyerekeket.

Az Uttörő Csapat szervezete.

Set-Up of the Pioneer Groups.

Az Uttörő Csapat a csapatvezető - mint már említettük, rendszeren egy tanár - irányítása mellett dolgozik. A csapat belső szervezetében a szovjet-önkormányzati elv érvényesül. Ez abban áll, hogy névleg mindent a csapattanács, a valóságban - a "centralisztikus demokrácia" elve alapján - a felsőbb vezetőség intéz. A csapattanács elnöke egy utolsó évfolyambeli - 14 éves - VIII. osztályos tanuló.

Minden tanév elején újraalakul a csapattanács. A tisztségeket "választás" útján töltik be. Hogy azonban már zsenge gyermekkorban hozzászoktassák a népidemokrácia jövődó polgárait a népidemokratikus "választás"-hoz, ez a folyamat itt is a jól bevált szovjet módszerek szerint folyik le. Ünnepléses külsőségek között, vörös zászlók alatt, összegyűjtik a gyerekeket s itt aztán a csapatvezető tanár kihirdeti, kiket "jelöltünk" a különböző tisztségekre, vagyis felolvassa a Kerületi Uttörőházból kapott listát a rajta levő nevekkal. Ezt a listát természetesen gondos vizsgálat, szűrés alapján állítják össze, erősen figyelembe véve a szülők káderlapját s magának a gyereknek az iskolában tanusított viselkedését, párt-hűségét. A gyerekek - "diszoszlop"-ban felsorakozva, ünnepélyes ruhában, el sem tudják a dolgot másként képzelni, mint hogy minden egyes névnel amit csapatvezetőjük olvas, ütemesen kiáltják rá a választ: "megválasztjuk". Hiszen ott áll az egész tanári testület, s ezek jelenléte még aláhuzza a dolog súlyát, jelentőségét. El sem lehet képzelni, hogy ilyen körülmények között egy gyerek előálljon, s netán ellenjavaslatot tegyen.

A dolog lényege nem is abban van, hogy netán ellenjavaslatot nyújt be valaki, hanem abban, hogy már gyermekkorban szokjon hozzá a népidemokrácia jövődó polgára ahhoz, hogy a felülről jövő "választási" javaslatot csak elfogadni lehet.

A dolog "demokratikus" voltának alátámasztása érdekében a "választás" lefolyta után - a gyerekek még mindig "vigyázz"-ban állva kísérik a dolgot - a csapatvezető felteszi a kérdést: van-e valakinek ellenjavaslata. Mióta az Uttörő Mozgalom létezik, ilyesmi még nem fordult elő.

Az egész iskolát érintő csapattanács-elnököt és csapattanács tagokat az egész iskola választja a fent leírt módon.

A csapat "rajokra" oszlik, egy-egy osztály alkot egy rajt. A rajtanács /rajcsapattanács/ elnökét és tagjait a fentihez hasonló, de kevésbé ünnepélyes külsőségek között az illető raj /vagyis osztály/ választja. A jelölteket természetesen itt is készen hozza magával a csapatvezető-tanár, s ellenjavaslat itt épp oly kevésbé szokásos mint a csapattisztségek betöltésénél. A rajtisztségek betöltése rendszeren az osztály tantermében, a csapatvezető tanár és az osztályfőnök jelenlétében történik.

Iskolai Uttörő élet.

Pioneer Movement in Schools.

Az Uttörő Mozgalom élete az iskolán belül főleg a rajokban tehát az iskolai osztályon belül folyik. A raj-

csapattanács hetenként egyszer, rendszeren az oktatási idő után tart ülést. Az ülés tárgya: az osztály, vagyis a raj életében felmerülő vitás kérdésekben való ítélkezés.

A kommunista rendszerben kivették a tanár kezéből a fegyelmezést és az elbírálást, a diák megítélését, s rábízták ezt a két fontos nevelési eszközt a gyerekek közösségére, akik természetesen mit sem tudnak evvel a hatalommal kezdeni.

Dacára minden "haladó" nevelésnek, a 10-14 éves gyerekeket nem érdekli, hogy X tanuló miért késett el az előadásról, /rendszen azért, mert az anyja is dolgozni jár s magának kell a reggelit elkészítenie, / miért nem visel vörös nyakkendőt, holott ez a jelképe a "szocialista öntudatnak" a diáknál, vagy miért nem készült, miért kapott elégtelen jegyet, mikor tudja, hogy ezáltal az osztály lemarad a tanulmányi versenyben? A gyerekek önkéntelenül is értik, hogy az ilyen kérdések eldöntése a felnőtt - hiszen 10-14 éves gyerekekről van szó! - dolga, s alig várják, hogy az ilyen, számukra halálosan unalmas ülés véget érjen, s ők a "vádliottal", aki talán legjobb játszópajtásuk, végre kimehessenek a szabadba játszani, labdázni, gyerekeknek lenni.

A szabadidő elvétele az iskolában teljesen azonos az üzemekben divó rendszerrel, ahol különböző szemináriumokra üzemi és légó-gyűlésekre zavarják a dolgozót, itt pedig az uttörőgyűlésekre, összejövetelekre. A cél mindenütt ugyanaz: kollektívába szorítani az embert, elvenni az individuális élet utolsó lehetőségét is, géppé tenni a mindenható "Közösség" szolgálatában. Már zsenge gyerekkorban, az Uttörőknel kezdődnek a különféle "versenyek" tisztasági, tanulmányi, dekorációs /az osztály díszítése a nagy ünnepek, május 1, április 4, stb. alkalmával/ versenyek, faliújság-verseny, - melyik osztály szerkeszt jobb faliújságot, - és hasonlóak.

Az Uttörő csapatvezetők számára kiadott utasítás szószerint ki is mondja: "Az Uttörő Mozgalom célja = a serdülő ifjúság szocialista szellemben való nevelése és előkészítése a szocializmus építéséért végzendő áldozatos munkára."

A fent vázolt módon azonban nem sikerült a gyerekeket közel hozni az Uttörő Mozgalomhoz, ellenkezőleg, a gyerekek unták a dolgot s ahol tudták kivonták magukat a közreműködés alól.

Az 1955 nyarán tartott, már említett, csoportvezetői tanfolyamon sok szó esett ezekről a dolgokról, mert időközben legfelső helyen is rájöttek, hogy az eddigi módszer nem vezet eredményre, s igyekeznek úgy átszervezni a mozgalmat, hogy az jobban közel tudjon férközni a gyerekek lelkéhez.

Első és legfontosabb kihatása ennek a felismerésnek az, hogy 1955-56 tanévtől kezdődően a lehető legkisebb mértékre fogják szorítani az adminisztratív jellegű gyűléseket s minél több teret fognak engedni a csapatok életében a játéknak. Természetesen ennek a felismerésnek kihatása messzemenően attól fog függni, hogy az egyes csapatvezetők mennyire fogják azt a gyakorlatba átültetni.

Egyenruha.

Uniform.

Az uttörő-egyenruha fehér ingből, sötétkék rövid nadrágból, partizánsapkából és vörös nyakkendőből áll. A vörös nyakkendőt nagy melegben, tornaórán sem szabad levetni. Elképzelhető, hogy a gyerekek, akik amugysem valami nagyon lelkesednek az egész Uttörő Mozgalomért, mennyire gyűlölik a kényelmetlen és zavaró vörös nyakkendőt.

A gyakorlatban az a helyzet, hogy még BUDAPESTEN is alig egynegyed része a gyerekeknek vonul ki szabályos uttörő egyenruhában, amihez nagyobb mértékben járul hozzá a gyerekek ellenszenva az uttörő egyenruházat iránt, mint a szülők - kétségtelenül általában rossz - anyagi helyzete.

Tagság.

Membership.

Az általános iskolák minden tanulója 10 és 14 éves kora között automatikusan tagja az Uttörő Mozgalomnak.

Bár a szabályzat "önkéntes belépésről" beszél, a gyakorlatban maga az iskolába járás ténye taggá teszi a gyereket. Egészen kivételes esetben engedik meg az Uttörő Mozgalomtól való távolmaradást, pl. külföldi szülők, idegen állampolgárok gyerekei - esetén. Fordítva azonban semmi akadálya, hogy külföldi állampolgár gyereke tagja lehessen az Uttörő Mozgalomnak.

Az általános iskola alsó tagozatának tanulói, tehát az I.-IV. osztályosok, "pajtásjelöltek" és vörös helyett kék nyakkendőt viselnek. Egyéb tevékenységet azonban még nem fejtenek ki. Az V. osztályba való lépéskor automatikusan taggá válnak az "uttörő avatáson", esküt tesznek és "pajtás" lesz a nevük.

Az Uttörő Mozgalom példaképeiként a "hős" szovjet partizán-gyerekeket kell a csapatvezetőnek a diákok elé állítania, ming ahogy az egész mozgalmon vörös fonálként húzódik végig a Szovjetunió tisztelete és bámulata. A csapat-

vezető írásban is lefektetett feladata "kitérni a Szovjetunió méltatására" s azt állítani példaképként minden lehetséges alkalommal a gyerekek elé.

Az Uttörőházak.

The Pioneer Homes.

Az Uttörőházak, vagy tulajdonképen Uttörő otthonok, a kerületi Uttörő munka központjai. Rendesen a MDP kerületi székházaiban működnek, vagy hajdani magántulajdonban volt villák, családi házakban vannak elhelyezve. Az ilyen házak tulajdonosait kommunistaellenes magatartás miatt elítélték, vagy önként távoztak külföldre, ingatlanukat pedig a formások több kevesebb betartásával átadták a KP-nek, ill. a MDP-nek.

Az Uttörőházakban tartják az Uttörő szakkörök foglalkozását. A szakkörök működésére alább még kitérünk.

BUDAPEST büszkesége az újonnan épült és 1955 november 7.-én felavatott X. kerületi Uttörőház. Eddig az időpontig az itteni Uttörők a MDP kerületi pártoktatási házában jöttek össze. Az új otthon valamennyi szakkör számára biztosítja a foglalkozás megtartásához szükséges helyiséget. Rendelkezik egy - kerületi viszonylatban hatalmas méretű - kultúrteremmel előadások, színdarabok számára, valamint természetesen megfelelő mosdó és étkezőhelyiségekkel. Végül itt nyertek elhelyezést a kerületi Uttörő Mozgalom irodái is.

Sporttelepet is terveztek az Uttörőházat övező területen, de ennek felépítéséhez nem volt elegendő a pénz, t.i. az Uttörőház építésénél, - szokás szerint - túllépték a keretet s így nem maradt pénz a sporttelepre. Egyelőre tehát a X. kerületi Uttörők továbbra is valamely üzem sporttelepét veszik igénybe, ha valami nagyobb szabásu sportesemény adódik.

Az Uttörőházak felszerelése általában mindazt tartalmazza, amire egy Uttörő csapatnak szüksége van. Legfontosabb kellékek közé tartoznak a felvonulási felszerelések. LENIN - eddig SZTALIN is - RAKOSI nagyméretű arcképei, hordozható táblákra szerelve, kürtök, dobok, jelszavak hordozásához szükséges táblák, - a jelszavak időnként és ünnepélyenként változnak - vörös zászlók - nagy mennyiségben találhatók minden Uttörőházban, mert innen osztják szét őket az ünnepségek előtt az egyes csapatoknak.

Található minden Uttörőházban a táborozáshoz szükséges felszerelés is. Sátorok, tábori konyhák, táborépítő felszerelés, - ásók, csákányok, stb. - ugyancsak innen kerülnek ki az egyes csapatokhoz.

/more/

Van természetesen minden Uttörőháznak könyvtára is, mely kevés szórakoztató, gyerekeknek való, irodalom mellett, bőségesen tartalmaz mindenféle pártmunkát, főleg pedig a szovjet pionir-mozgalomból vett példát. Az egyes szakkörök munkájához szükséges felszerelés azonban már erősen változó mennyiségben és minőségben van meg az egyes Uttörőházakban. Így pl. még a már említett modern X. kerületi Uttörőházban is csak a felavatás után, u.n. "patronizáló üzemek" segítségével kezdték összeszedni az egyes szakkörök működéséhez szükséges felszerelést.

A BUDAPEST X. kerületi új Uttörőház a Kőrösi-Csoma-Sándor ut /volt Jászberényi ut/ és a Rottenbiller kert sarkán van.

Patronizáló üzemek.

Sponsoring Enterprises.

Magyarországon nagy divat ifjúsági mozgalmakat, iskolákat, sportegyleteket egy-egy úgynevezett "patronizáló üzem" gondjaira bízni. Az ilyen üzem aztán, úgy mint régen az egyéni mecénás, anyagilag támogatja az illető egyesületet, ifjúsági csoportot.

Igy az Uttörő csapatoknak is, ha csak lehet, keresnek egy-egy patronizáló üzemet. Ezek aztán kötelesek lennének az általuk patronizálandó csapatot pl. sportfelszereléssel ellátni, a számukra kijelölt Uttörőház egy-egy szakkörét felszerelni, s hasonlóknak.

A patronizáló üzem kijelölése úgy történik, hogy a Kerületi Uttörőház vezetője megegyezik a kerületi párttitkárral, s ez összehozza őt aztán az illető üzem ÜB-elnökével, vagy üzemi párttitkárával. Hivatkozással a Párt támogatására aztán kiutalják a patronizálandó csapatnak amire szüksége van.

Ez a kiutalás néha elég nagyvonalúan történik, - különösen ha olyan cikkről van szó, amit az üzem maga gyárt, mert ilyenkor remekül el lehet könyvelni a kevésbé primán sikerült gyártmányokat is, a "kölyköknek ez is jó lesz" felkiáltással. Magyarán mondva a selejtet osztják ki ilyenkor.

Nehezebb a dolog lebonyolítása, ha olyan cikket kell adni, amit a gyár maga nem állít elő, tehát amit neki is be kell szereznie.

Igy például 1955 őszén a X. kerületi Fémtömeg-cikkgyártó vállalat elvállalta, hogy a X. kerületi új Uttörő Otthon turista felszerelését ő adja. Mikor aztán a megbízott

/more/

tanár benyújtotta a listát, a vállalatvezető fejéhez kapott, s kijelentette, hogy erről szó sem lehet, ellenben szívesen ad villanykapcsolókat, kíséreljék meg azt "elcserélni" arra amire szükségük van, a fő csak az, igazolják, - természetesen pecsétes nyugtával - hogy ennyi és ennyi "értékű" felszerelést kaptak.

Szakkörök.

Spheres of Interest.

A szakkörök az Uttörő Mozgalom legkedveltebb része, s objektíven el kell ismerni, hogy ebben a szektorban tényleg jó munkát is végeznek. Felismerte ezt a felsőbb vezetés is, és ezért helyeznek 1955 ősz óta fokozottan súlyt a szakkörök működésére. A gyerekek is ez iránt mutatnak leginkább érdeklődést.

A különböző szakkörökben minden gyerek a hajlamának, tehetségének és érdeklődési körének megfelelő foglalkozást választhajt ki. A szakkörök egyébként erősen emlékeztetnek a betiltott cserkész-mozgalomra, mint ahogy az egész Uttörő Mozgalom - különösen az 1955 ősz óta folyamatban levő átszervezés során - mindinkább több és több elemet vesz át a politikailag bár továbbra is indexen lévő, titokban azonban elismert, cserkész-mozgalomból.

A szakkörök külön szakkör- vezető irányítása alatt működnek. A szakkörvezető rendszeren egy tanár. A szakkörökbe való jelentkezés valóban önkéntes, ez is egy oka kedveltségüknek, a gyerekek itt közreműködve, nem érzik azt, hogy kényszer hatása alatt cselekednek.

Nagy hibája a szakköröknek még, hogy felszerelésük igen sok esetben annyira hiányos, hogy nem is képesek sikeresen működni. Így pl. a X. kerületi Uttörőház zene-szakkörének 1955 novemberig nem volt zongorája, az irodalmi szakkörnek nem volt saját könyvtára, a foto-szakkörnek saját laborja, ahol a tagok a felvételeiket előhivhatták volna. A többi szakkör nagyjából hasonló akadályokkal küzdött. Ha tekintetbe vesszük, hogy BUDAPEST X. kerülete mint kimondott munkásvidék a mai rendszerben a lehető legmesszebbmenő támogatást élvezi felülről, el lehet képzelni, hogy néz ki az uttörő szakkörök felszerelése pl. vidéken, nem ipari központokban.

A szakkörök tagozódása BUDAPEST X. kerületében 1955 őszén a következő volt:

Kulturális szakkörök:

irodalmi
földrajzi

biológiai
ének
zene
idegen nyelvek /orosz, német/

Művészeti szakkörök:

színjátszás
tánc
festészet
szobrászat

Sport szakkörök:

atlétika
torna
labdarugás
kézilabda
kosárlabda
turisztika

Technikai szakkörök:

rádiós
foto
mechanikus
villanyszerelő
repülőmodellező
asztalos
szakács /főző/
varró.

A szakkörökbe nemi különbség nélkül lehet jelentkezni, de természetes, hogy a főző és varró-szakkörbe inkább lányok, a repülőmodellező és labdarugó szakkörbe inkább fiúk jelentkeznek.

A szakkörök vezetői.

Group Leaders.

Mint fentebb már jeleztük, eleinte tisztán párt-szemponatok szerint válogatták össze az Uttörök vezetőit.

/more/

A tantestület tagjait nem is igen keresték erre a munkára, azok meg nem is jelentkeztek, mivel látták, hogy tiszta kommunista mozgalomról van szó. Aki érvényesülési okok miatt mégis jelentkezett, azt a többiek csendes megvetése kísérte. Így adódott aztán az a helyzet, hogy az ifjúságot csupa a Párt által kiküldött vezető irányította, hozzáértés, minden pedagógiai tudás és főleg az ifjúság előtti tekintély nélkül. Mivel pedig ebben az időben az Uttörő Mozgalom főleg a már említett unalmas raj-tanácsulésekből állt, ahol a gyerekek számára halálosan unalmas marxista szövegeket ismételgettek, mind többen és többen maradtak el az összejövetelekről, vagyis az egész mozgalom a csőd szélére került.

Ekkor kezdte a Párt belátni, hogy ilymódon soha se fogja megyni magának az ifjúságot, s ezzel a jövő generációt, s a kommunistákat jellemző rugalmassággal, új irányt szabott az uttörők munkájának. A leglényegesebb változás az volt, hogy az eddigi tisztán elméleti jellegű gyűlések helyett, azok háttérbe szorításával ráfeküdtek - vagy ahogy ők mondják "irányt vettek", - a szakkörökre. Ezek élére pedagógiai tapasztalattal rendelkező tanárokat állítottak, akiket eleinte azzal nyertek meg, hogy hiszen nem politizálásról van szó, hanem arról, hogy hozzáértő ember zenére vagy atlétikára oktassa az ifjúságot.

A tanárok - akiknek egyéb mellékjövedelmük ma nincs, a tanári fizetésből pedig megélni nem tudnak, - lassan-lassan jelentkeztek. Hozzájárul ehhez az is, hogy ma már senki se számít otthon gyors változásra s azzal is tisztában van, hogy azért, mert ilyen formában közreműködik a KP munkájában, később se fogja hátrány érni.

A gyerekek, amennyire unták és unják a politikai szövegekkel teletűzdelt gyűléseket, olyan szívesen jelentkeztek, ha arról volt szó, hogy repülőmodellezést lehet tanulni, vagy futballozni. A szülők pedig, akik hallották, hogy X vagy Y régi, ismert tanár vezeti az illető szakkört, szívesen engedték meg gyermekeiknek az oda való járást. Ez a folyamat az 1954-55-ös tanévben indult meg, de különös lendületet kapott 1955 ősz óta.

1955 őszén a szakkörök vezetőit rövid, három-öt napos tanfolyamra hívták be a MDP pártoktatói székházába. Itt egy kis politikai irányítást kaptak, mely szerint minden témával kapcsolatban rá kell mutatni a Szovjetunió élenjáró szerepére a haladásban, s arra, hogy a magyar ifjúság a sötét elnyomatás alóli felszabadulását, azt hogy ma békében és szabadon élhet, tanulhat, szakpályára készülhet, kizárólag a Párt munkájának és a "dicsőséges felszabadító" Szovjetuniónak köszönheti. Rámutattak ezeken a tanfolyamokon arra is, hogy

/more/

nem szabad túl hosszú, a gyerekek érdeklődési körét meghaladó előadásokat tartani, sokkal jobb és hatásosabb a rövid, pár szavas mondat kellő alkalommal elmondva. Így például turisztika közben, pihenőnél, rövid, pár szóval - semmiesetre sem hosszú előadással - rá kell mutatni, hogy az, miszerint ma a dolgozók fiai is lemehetnek a zöldbe, nemcsak a grófok és bankárok fiai, annak köszönhető, hogy a Szovjet hadsereg kiverte a fasiszta hordákat hazánkból, a Párt pedig megsemmisítette a belső reakciót és uralomra juttatta a "népet".

A szakkörök vezetői óránként 12.50 forint díjazást kapnak. Mivel egy-egy szakkör hetenként két, havonként nyolc-kilenc órát működik, egy vezető havi 100-110 forintot keres evvel a munkával mellékesen. A székházban megtartott szakköri órák ezzel elég tűrhetően vannak díjazva. Ki nem elégitő még a turisztika díjazása, ahol egy kirándulásért - ami legalább hat-nyolc órát vesz igénybe lakástól-lakásig, - csak három óra díját térítik, azzal az indokolással, hogy "a vezetőnek is élvezet a zöldben sétálni." Arra azonban nincs tekintettel, hogy 30 vagy még több vásott külvárosi kölyökre közben fel is kell ügyelni s ez bizony erősen lerontja az "élvezetet". Ezért a turisztika vezetők ahol csak lehet, huzódoznak a turák megtartásától, bár a gyerekek körében épen a kirándulások a legkedveltebbek. Lehet, hogy itt is rá fognak jönni a hibára s orvosolni fogják, 1955 őszén azonban ez még nem történt meg.

A szakkörök munkája.

Activity of Groups.

A szakkörök általában heti két órát kapnak, melyet egy napon tartanak meg. A szakkörök rendszeren az Uttörőház megfelelő szakköri helyiségében tartják összejöveteleiket.

A szakkör vezetője először is kötelessé a tanév elején munkatervet benyújtani. Ebben nagy vonalakban vázolni kell a szakkör tervezett évi munkáját, mit akar a gyerekeknek oktatni, milyen idő alatt akarja ezt elérni, milyen pályázatokon, versenyeken akar a gyerekekkel résztvenni, mennyiben fogja ez a munka elősegíteni a "szocialista nevelést", miben és mikor fog működése során rámutatni tudni a szovjet példára, mivel tudja elősegíteni a szovjet iránti baráti érzelmek, a szovjettel kiépítendő baráti kapcsolatok sikerét stb.

Ezen kívül részletes tanmenetet is kell készítenie, melyben részletesen fel kell tüntetnie, hogy melyik órán mit tanít? Az egyes órákon tanítandó anyag az óravázlat, az ezek összessége adja a tanmenetet. A tényleg előadott anyagot a szakköri napló mutatja, melybe minden óra végén be kell vezetni, mit csináltak azon az órán, hányan voltak jelen, kik miért hiányoztak, ki tartotta az órát, mikor kezdték s mikor végezték azt?

/more/

Ilyen módon a felső vezetésnek elég jó áttekinthetése van a szakkörök munkájáról.

Az egyes szakköri foglalkozások anyaga.

Program of Respective Groups.

Általában a szakkör nyújtson alapismeretet az illető tárgykörben, adjon alapot, készítse elő, a későbbi szakmai kiképzésre.

Kulturális szakkörök.

Az irodalmi szakkör célja "művelt emberek" nevelése. Tárgya: alapvető irodalmi ismeretek, főleg persze a szovjet írók művei, továbbá a magyar forradalmi írók ismerete.

Földrajzi szakkör. Ugyancsak intellektuális pályára készít elő. Főtárgya itt is a Szovjetunió megismerése.

Biológia szakkör. Kimondottan atheizmusra nevel, főtárgya a PAVLOV-féle kutatások eredményeinek ismertetése, stb.

Ének szakkör. Főfeladata uttörő énekkar nevelése annak ünnepélyeken stb. való szerepeltetése. Amellett megtanítja az alapvető zenei ismereteket, s ha talál, támogatja, helyes irányba vezeti az énektehetségeket.

A zenei szakkör lényegében ugyanazt csinálja, mint az ének-szakkör, azzal a különbséggel, hogy énekesek helyett zenészeket képez ki.

Idegennyelvi szakkörökben az orosz mellett újabban a német nyelvet is lehet tanulni, bár a főszó még ma is az orosz nyelv és "kultura" megismertetésén van.

Művészeti szakkörök.

A színjátszó szakkör szindarabokat tanul be és ad elő, természetesen erősen politikai színezettel. Ez a szakkör is támogat netán felbukkanó színészi tehetséget, mint általában minden szakkör feladata a netán körében mutatkozó tehetség támogatása, továbbképzésének előmozdítása.

A tánc-szakkör főleg népi táncokat gyakorol s ad elő adandó alkalmakkor.

A festő és szobrász-szakkörök működésének irányát nevük mutatja.

/more/

Technikai szakkörök.

A rádiós szakkör fizikai alapismereteket közvetít, antenna építést tanít, általában a híradástechnika alapvető ismereteit közvetíti.

A fotoszakkörben a fényképezés alapismereteit sajátítják el a gyerekek. Optikai alaptörvények, előhívás, másolás, nagyítás. Különösen súlyt helyeznek kiállítások rendezésére, fotoversenyekre.

A mechanikus,

lakatos,

villanyszerelő,

repülőmodellező és

asztalos szakkörök a megfelelő szakmai alapismereteket kísérik meg játszó formában továbbítani az ez iránt érdeklődő gyerekeknek.

A szakács és varró szakkörök feladata az alapvető háztartási ismeretek nyújtása. Nehézségek itt az élelmszerbeszerzés körül mutatkoznak, senki se akar maga élelmi-szert hozni, a patronizáló üzemek adományaival meg sok esetben járnak úgy, hogy pl. só vagy cukor hiányzik az elkészítendő recepthez.

Sport szakkörök.

Athlétikai szakkör. Ennek is, mint minden sportszakkörnek főfeladata az ifjúság katonai szolgálatra való előkészítése. A fejlődő gyermeki szervezetnek megfelelő sportgyakorlatok végeztetése útján kívánják ezt a célt elérni. Futásban: 60 m rövidtávfutás, 800-1000 m hosszútávfutási gyakorlatok, váltó /staféta/ futás.

Ugrás: távol és magasugrás gyakorlása, a fősúly a stílus kifejlesztésén van, nem annyira a csúcsok elérésén.

Dobás: a fősúlyt itt a kézigránátdobás helyes stílusának elérésére fektetik.

Az athlétikai foglalkozás egyuttal edzés és előkészítés az "uttörő ifju békeharcos" versenyekre, melyek a későbbi MHK-próba ifjúsági fokozatának felelnek meg.

Torna szakkör: itt a különböző tornamutatványoknál szokásos gyakorlatokat oktatják, szintén - mint általában

a szakkörökben - játszó formában. Kötélmászás, nyújtó és korlátgyakorlatok, svédsekreány stb. szerepelnek amennyiben rendelkezésre állnak. Sok - különösen vidéki - iskolánál a tornaszerfelszerelés még elég hiányos. BUDAPESTen e téren összehasonlíthatatlanul jobb a helyzet.

Labdarugó szakkör: itt a gyerekeknek az általános "focizás"-on felül megtanítják a labdarugás szabályait, technikai alapismereteit, úgy, hogy aki az Uttöröknél "focizik," kétségtelenül ismeri ennek a népszerű sportnak elméletét is. Az edzés egészen sportszerűen folyik: labdatovábbítás, kapurarugás, védés, az edzés tárgyai. Fejlettebb stádiumban lévő labdarugó szakkörök edzőmérkőzéseket is tartanak ugyanazon iskola osztályai vagy két iskola között. Az ilyen mérkőzések igen nagy kedveltségnek örvendenek a gyerekek körében s nem csekély mértékben járulnak hozzá az Uttörő Mozgalom megkedveltetéséhez.

A kézilabda és kosárlabda szakkörök a labdarugó szakköröknél említett elvek szerint működnek, de közkedveltségük, s ennek folytán létszámuk messze alatta marad a labdarugókéknak.

A sport szakkörökről általában azt lehet mondani, hogy azok iránt igen nagy érdeklődést tanúsít az ifjuság, s az egész Uttörő Mozgalom ma ezekkel áll vagy bukik. Minden egészséges gyermekben benne él az érvényesülési vágy, a vetelkedés a "magyar virtus" s ezt kiélni leginkább a sport révén tudja. Hozzá kell venni ehhez azt, hogy az országos hírű él-sportolók ma otthon úgy anyagilag mint társadalmi állás tekintetében az ország elitjéhez tartoznak, nem csoda tehát ha minden gyerek igyekszik sport terén a lehető legtöbbet elérni. Tudott dolog azonkívül, hogy külföldre - főleg Nyugatra - legálisan leginkább a sportolóknak van módjában kijutni. Ez további inger arra, hogy a sportban sikert érjen el az ember.

Igy aztán érthető, hogy a sport szakkörökbe olyan nagy a jelentkezés, hogy rostálást kellett bevezetni, s aki kevésbé látszik alkalmasnak az illető sportág gyakorlására, azt hamarosan áttanácsolják más szakkörbe.

Népszerűségi sorrendben első helyen állnak a labdarugók, aztán következik az athlétika, utána a kézilabda. A nemsport-szakkörök között első helyen áll a tánc, aztán az ének és zene, de igen erős a jelentkezés a rádiós és foto szakkörökbe is. Leggyengébbek a festő, szobrász, irodalmi, földrajzi, biológiai szakkörök.

Felvonulások, ünnepségek.Parades and Festivals.

Az uttörőélet talán egyik legfontosabb megnyilvánulása a különböző kommunista ünnepségeken való felvonulás. A Párt a felvonultatott ifjúsági tömegekkel egyrészt mutatni akarja kifelé, hogy az ifjúság az ő soraiban áll, ugyanakkor azonban az ifjúságot hozzá akarja szoktatni ahhoz, hogy helye természetesen és magátólértetődően a Párt körében van.

A nagy állami ünnepségeken a Párt a leállított autóbuszforgalom kocsijait az Uttörők szállítására vezényeli ki. Tízóráival, szendvicsekkel, vajaszsemlével látja el a felvonuló gyerekeket, - minden gyerek annyit ehet amennyit akar - utána ingyen jegyet kap a Népstadionba, szóval gondoskodás történik arról, hogy a gyerek a kommunista ünnepségről szép emléket vigyen haza.

A nagy felvonulásokon - április 4, május 1 - BUDAPESTen 4-5000 uttörőt vonultatnak fel, a Hősök terén álló díszpáholy előtt. Az egész felvonulást az uttörők nyitják meg, megelőzve minden más alakulatot, természetesen a már jelzett uttörő egyenruhában. Ilyenkor lehetőleg még a vezetőknek is rövid nadrágban kellene felvonulniuk. Az uttörők piros zászlókat visznek a kézben, s a díszpáholy elé érve, ütemesen kiáltják: "Éljen a Párt" "Éljen RAKOSI" - azelőtt még: "Éljen SZTALIN". A felvonulás alakzata: tizsoros díszoszlop-vonal.

Megjegyzendő itt még, hogy a felvonuláson csekély számú nemzeti színű zászlót is kiosztanak az Uttörők között. Ezeket mindig hamarabb kapkodják szét a gyerekek, a vörös zászlókat azonban már a tanároknak kell kiosztaniuk.

Nyári táborok.Summer Camps.

Az Uttörő Mozgalom egyik igen fontos feladata az ifjúság nyári táborozásra való vitele. A gyerekek nagyban lelkesednek a tábori életért, s valljuk meg a nagyvárosi fiatalságnak egészségi szempontból is jót tesz a két heti szabad élet jó levegőn, egészséges körülmények között.

Sajnos a táborok száma és befogadóképessége távolról sem elégíti ki a szükségletet. Van egypár agyonreklámozott Uttörőtábor, mint pl. a csillebérci, a balatonboglári, fonyódi, stb. de az egész intézmény nem képes felvenni többet mint az iskolába járó, számításba jövő Uttörő-ifjúság kb. egy százalékát. Így aztán a nyáron át - az iskolai nagy szünet alatt - két hetes turnusokban utalják be a gyerekeket, s így eléri, hogy az Uttörőknek kb. 4-5 százaléka "táborozhat" a szünet alatt.

/more/

A táborok csekély befogadóképessége és a jelentkezők nagy száma miatt erősen rostálják a beutalandókat. Táborba való beutalás előfeltételei voltak 1955 nyarán:

- a/ proletár származás,
- b/ legalább egyik szülő párttagsága és aktív pártmunkája,
- c/ kitűnő vagy jeles tanulmányi előmenetel,
- d/ az Uttörőház vezetőjének javaslata,
- e/ - a "demokratikus jelleg" látszata céljából, a rajcsapattanács "határozata". Ez utóbbi úgy jön létre, hogy a fent vázolt négy előfeltételnek megfelelt gyereket a tanár "javasolja" táborba s a rajcsapattanács - mit tehet mást - "elhatározza", hogy beutalja az illetőt.

Itt is figyelembe kell venni, hogy pl. munkásvidéken lévő iskolákból százalékarányban is több gyerek kerül nyári táborba, mint mondjuk falusi, tsz-sel sem rendelkező község iskolájából.

Azt azonban meg kell hagyni, hogy az Uttörőtáborban tényleg jól látják el a gyerekeket. Maga az egész táborozás ingyenes. Előtte orvosi vizsgálaton esnek át a jelöltek. A gyülekező helyről rendszeren különvonat, de legalábbis külön vasuti kocsit szállítja a nyaralókat - ugyancsak ingyen - a táborhelyre.

Itt - rendszeren sátrakban - jó elhelyezés várja a gyerekeket. Az ellátás elsőrangú, napi ötszöri bőséges és ízletes étkezéssel.

Az uttörő táborok átlagos napirendje:

7 órakor ébresztő,

7.15-től 8.00 reggeli torna, tisztálkodás, körletrendezés,

8.00-8.30-ig reggeli,

8.30-9.00-ig zászlófelvonás, eligazítás, ügyeletes, napos szolgálat kijelölése és átvétele az illető gyerekek által, napi program ismertetése, befejezésül mozgalmi induló eléneklése,

9.00-12.00-ig délelőtti foglalkozás, uszás, fürdés, sportszerű játékok, kézilabda, labdarugás, stb.

/more/

- 12.00-13.00-ig ebéd,
13.00-14.00-ig ebédutáni pihenő, általános csend. Zajos játékok, stb. tilalma,
14.00-17.00-ig délutáni foglalkozás, lényegében mint délelőtt,
17.00-18.00-ig politikai oktatás, időszerű tájékoztató,
18.00-19.00-ig vacsora,
19.00-19.15-ig zászlóbevonás, mozgalmi dal eléneklése,
19.15-21.00-ig szabad foglalkozás, legtöbbször tábortűz, mozgalmi indulók éneklésével, nóták gyakorlása,
21.00 takarodó.

A "tábor" katonai jellegének s általában az egész Uttörő Mozgalom katonai előkészítő-jellegének kidomborítása céljából a tábor bejáratnál nappal-reggel 7-től este 21 óráig két-két Uttörő áll "őrség"-ként, karszalagot viselve. A gyerekek igen komolyan veszik ezt a szolgálatot, amihez hozzájárul annak kidomborítása a vezetők által.

A táborvezetők kivétel nélkül csak "jó káderek" lehetnek. Nem a pedagógiai tudást, hanem kizárólag a politikai megbízhatóságot vizsgálják ezen funkcióra való kijelölésnél. Így aztán táborvezetővé csak igazán jó kommunistát - vagy legalább is olyant, aki egész éven át sikerrel mutatta magát ilyennek - neveznek ki.

A táborvezető - rendes fizetésén kívül amit tovább kap munkahelyéről - a teljes ellátáson kívül havi 500-1,000 forint tiszteletdíjat is kap.

Katonai vonatkozások.

Relations with the Army.

Az Uttörő Mozgalom katonai előképzés is. Már az iskolai tornaórán katonai rendgyakorlatokat tanul a gyerek, de fokozottabb mértékben folyik ez a kiképzés az Uttörő Mozgalom keretein belül.

Teljesen azonos a katonaság kiképzésével, vezényszavak és kivétel tekintetében:

alaki kiképzés /rendgyakorlatok/,
sorakozás,

/more/

jelentésadás,
őrségváltás,
napos, ügyeletes szolgálat,
kapuőrség,
kürtjelek,
kürtösök kiképzése,
menetelés kürtszóra.

A szakkörökben különösen erősen domborodik ki a katonai jelleg a következőkben:

Sportnál:

futás,
akadálypálya leküzdése,
gránátdobás célba és távolba,
rádiós-hiradós ismeretek, morse-jelek.

Turisztikánál:

térképolvasás,
terepvázlat készítés,
tájéoló /iránytű/ ismerete,
mozgás a terepen,
mozgás ellenséges földön,
"pratizánjáték",
ellenfél megközelítése.

Meg kell itt említeni azt a tényt, hogy Magyarországon szigorúan tilos térképet tartani. Még az egész ártatlan iskolai térképeket is be kellett szolgáltatni, amennyiben elég részletesek voltak ahhoz, hogy a nyugati határsáv községeinek fekvését meg lehetett belőlük állapítani.

Gyakorlathoz, térképolvasáshoz csak olyan térképet adtak ki - BUDAPESTen - melyen vagy a főváros és környéke,

/more/

vagy az ország valamely más vidéke volt feltüntetve, de még véletlenül sem olyant, melyen a nyugati határvidék volt rajta.

Vallásellenes irányzat.

Anti-Religion Drive.

Szigoru utasításként kapja minden csapatvezető, hogy az uttörő foglalkozásokat úgy kell beosztani, hogy vasárnap délelőtt is legyen még pedig lehetőleg olyan foglalkozás, melyre minden uttörőnek - tehát minden iskolás gyerekeknek - el kell jönnie. Minden szegyenkezés nélkül ki is mondja az utasítás, hogy "lehetőleg a vasárnap délelőtti templomi szertartások ideje alatt" foglalkoztatni kell a gyerekeket. Az iskola igazgatója is felelős azért, hogy ez a rendelkezés betartassék.

A vasárnap délelőtti foglalkozások tárgya különféle lehet, a cél azonos, távoltartani a gyerekeket, elszoktatni őket a templomtól. Ezért rendeznek vasárnap délelőtt - természetesen ingyenes - filmbemutatókat, bábszínház-előadásokat, ismeret-terjesztő előadásokat, sportmérkőzéseket, stb.

Minden vasárnap délelőtt a tantestület más tagja felelős az illető rendezvényért, ő felelős érte, hogy minden gyerek megjelenjen. Átlag négy-hat hetenként esik egy-egy tanárra vasárnap délelőtti szolgálat, melyet nem csak az Uttörő-vezetők kötelesek ellátni, hanem minden tanító-tanár is.

Papirforma szerint nem kötelezőek ezek a vasárnap délelőtti rendezések, gyakorlatilag azonban legalább is olyan súlyt helyeznek rájuk mint a hétköznapi délelőtti órákon való megjelenésre. A Párt ellenőrzi milyen arányban látogatják a gyerekek a vasárnap délelőtti programot s ugyancsak meggyűl a baja az olyan igazgatónak, Uttörő-vezetőnek, kinek iskolájában rosszabb a százalékarány az átlagnál.

Igy aztán nem csoda, ha a sarokba szorított tanár olyan nem éppen "fair" eszközhöz nyúl mint hogy pl. "diszkrétén" közli az osztályban, hogy jövő héten dolgoztatás lesz a vasárnap délelőtti film tartalmával. Különösen a nagyobb keresztény ünnepek alkalmával /karácsony, húsvét, stb./ folyik erős akció a gyerekeknek a templomtól való távoltartására.

Vasgűjtés.

Collection of Scrap Iron.

Nem volna teljes az Uttörőkről szóló beszámoló, ha nem emlékeznénk meg a vasgűjtési akcióról is.

/more/

Ismert dolog, hogy Magyarország nagy vashiánnyal küzd. Ezen próbálnak meg ócskavas gyűjtésével segíteni. Ebben a gyűjtési akcióban komoly szerepet játszanak az Uttörők. A gyermekben benne élő érvényesülési vágyat és versenyhajlamot úgyesen használják fel a szükséges nyersanyag előteremtésére.

A vasgyűjtési akció úgy kezdődik, hogy a tanár - természetesen felsőbb utasításra - kihirdeti az osztályban a vasgyűjtési akció megindulását. A legtöbb vasat gyűjtők egyéni és csoportjutalomban részesülnek. Az első helyezett egyén kerékpárt, fényképezőgépet, rádiót vagy egyébét kap jutalmul. A legtöbb vasat gyűjtő osztályt jutalomként valami érdekes tanulmányi kirándulásra viszik, s ott jól megvendé-
gelik.

A gyerekek tevékenysége során komoly vasmennyi-
ségek kerülnek elő, az kétségtelen, de az is biztos, hogy sok
árnyoldala is van a dolognak. A tulhajtott verseny nem egy-
szer téves utra csábítja a gyerekeket, akik mindenáron sikert
akarnak elérni: nem egy esetben lopnak, hogy minél több va-
sat tudjanak beszolgáltatni, s - különösen külvárosokban, pl.
Kőbányán - egész betörő-bandák alakulnak minél több vas fel-
hajtása céljából, úgy hogy a nagy igyekezet nem egyszer a
rendőrségen végződik.

A tanulmányi eredményeket is hátrányosan befo-
lyásolja a nagy vasgyűjtési láz, de minden hiába: amit felül-
ről rendelnek el, azt meg kell csinálni, tekintet nélkül a
netáni káros következményekre.

Az Uttörő Mozgalom eredményei.

Results of the Pioneer Movement.

Ha tárgyilagosan le akarjuk vonni a következte-
tést az Uttörő Mozgalom munkájából, a következő eredményre
jutunk:

Az Uttörő Mozgalom - különösen az 1955 óta ér-
vényesülő reformok óta - kétségtelenül ér el pozitív eredmé-
nyeket is. Ezeket letagadni vagy meglátni nem akarni, dőre-
ség volna.

Legfontosabb talán a sport terén elért eredmény.
Azáltal, hogy az ifjúság nagy tömegét mozgatják, nemcsak a
közegészségügyet szolgálják, jobban fejlett, egészségesebb
fiatalságot nevelve, de épen a sportolók nagy száma követke-
zésben, egy csomó komoly tehetséget is fedeznek fel, akik a
jövőben nemzetközi viszonylatban is értékei lesznek a magyar
sportnak.

/more/

Kulturális téren a népi táncok, énekek ápolása révén végez az Uttörő Mozgalom pozitív munkát. Szindarabok előadása révén irodalmi érdeklődést is kelt fel arra hajlamos fiatalokban, a zene tágabb körben való megismertetésével ugyancsak kulturális feladatot teljesít.

A technikai ismeretek - rádió, villamosság stb. - terjesztése révén a technikai utánpótlásnak nevel tehetőségeket.

Mindezeket a pozitív hatásokat teljesen lerontja azonban a politikai téren elért hatás. Bár ma még erős az ellenállás a kommunista ideológia behatásával szemben, ez az ellenállás azonban, nem utolsósorban a külpolitikai helyzet kilátástalansága folytán, mindinkább gyengül. A nevelő - legtöbb esetben saját jobb meggyőződése ellenére - kénytelen leadni az előírt "dumát" s ebből valami mindig megragad a fejlődőben levő gyermek lelki világában. Ha a szép tura tetőfokán a nevelő arra figyelmezteti őt, hogy ezt az élvezetet is a kommunizmusnak köszönheti, kevés 10-14 éves gyerek van, aki eleve tudná, hogy ezt a nevelő most kényszerből mondja. Viszont el nem mondani sem meri a nevelő az előírt modókat, hiszen nem tudhatja, nincs-e a gyerekek közt spicli, aki hazatérve majd jelenteni fog arról, mit mondott, mit tett a nevelő egész idő alatt.

Igy aztán lassan, de biztosan terjed a kommunista eszme, mert a rendszer olyan ördögien ravasz módon kényszeríti az uralma alatt élő embereket annak propagálására, hogy alig van, aki kivonhatja magát alóla. Ma még kevesen vannak, akik szívből hívei a kommunizmusnak, de ha soká halad így tovább a dolog, az arány lassan, de biztosan a kommunisták javára fog megváltozni.

A városokban ma már annyira át meg át van szöve az élet a Párt ellenőrzésével, annyira megszűntek a független existenciák, hogy a jövő generáció már nem is fog tudni másként gondolkodni mint a Párt előírása szerint. Ma valójában az a helyzet, hogy komoly ellenzékét a kommunizmussal szemben - olyan elmozdulást, mely tenni is tud valamit - csak a falun élő, egyénileg gazdálkodó parasztság képez, mely zárt tömegben együtt élven, s existenciáját a Párttól függetlenül megtalálván, még mer ellenzéki lenni. Tudják ezt a kommunisták is nagyon jól, s nem egyszer hangoztatták a nevelőképző tanfolyamon is: városban már nincs, aki ellen tudna állni, most az a feladat, hogy a városi ifjúságot lelkileg is megnyerjük a Párt számára, s ezek feladata lesz aztán a falura kivinni a "szocialista eszmét" s ezzel meghódítani az egész országot a kommunizmus számára.

"Ha idejük lesz hozzá, meg is fogják csinálni, -fejezi be az Uttörőkről szóló ismertetését informátorunk - mert az idő, sajnos, a kommunistáknak dolgozik otthon."

End.